

Matematyka z plusem

Zakres wymagań edukacyjnych na poszczególne oceny z matematyki dla klas VII w Szkole Podstawowej nr 5 im. Zofii Niedziałkowskiej w Ostrołęce

I. LICZBY i DZIAŁANIA

Uczeń otrzymuje ocenę **dopuszczającą** jeśli:

<ul style="list-style-type: none"> • rozumie rozszerzenie osi liczbowej na liczby ujemne • umie porównywać liczby wymierne • umie zaznaczać liczbę wymierną na osi liczbowej
<ul style="list-style-type: none"> • zna pojęcia: rozwinięcie dziesiętne skończone, nieskończone, okres • umie zapisać liczby wymierne w postaci rozwinięć dziesiętnych skończonych i rozwinięć dziesiętnych nieskończonych okresowych
<ul style="list-style-type: none"> • zna sposób zaokrąglania liczb • rozumie potrzebę zaokrąglania liczb • umie zaokrąglić liczbę do danego rzędu • umie szacować wyniki działań
<ul style="list-style-type: none"> • zna algorytm dodawania i odejmowania liczb wymiernych dodatnich • umie dodawać i odejmować liczby wymierne dodatnie zapisane w jednakowej postaci
<ul style="list-style-type: none"> • zna algorytm mnożenia i dzielenia liczb wymiernych dodatnich • umie podać odwrotność liczby • umie mnożyć i dzielić przez liczbę naturalną • umie obliczać ułamek danej liczby naturalnej
<ul style="list-style-type: none"> • zna kolejność wykonywania działań •
<ul style="list-style-type: none"> • umie dodawać, odejmować, mnożyć i dzielić dwie liczby • zna pojęcie liczb przeciwnych
<ul style="list-style-type: none"> • umie odczytać z osi liczbowej liczby spełniające określony warunek • umie opisać zbiór liczb za pomocą nierówności • umie zaznaczyć na osi liczbowej liczby spełniające określoną nierówność
<ul style="list-style-type: none"> • zna pojęcie odległości między dwiema liczbami na osi liczbowej • umie na podstawie rysunku osi liczbowej określić odległość między liczbami

Uczeń otrzymuje ocenę **dostateczną** jeżeli opanował wiadomości i umiejętności na ocenę dopuszczającą oraz :

<ul style="list-style-type: none"> • umie porównywać liczby wymierne • umie znajdować liczbę wymierną leżącą pomiędzy dwiema danymi na osi liczbowej • umie zamieniać ułamek zwykły na dziesiętny i odwrotnie
<ul style="list-style-type: none"> • umie zapisać liczby wymierne w postaci rozwinięć dziesiętnych skończonych i rozwinięć dziesiętnych nieskończonych okresowych • umie porównywać liczby wymierne • umie określić na podstawie rozwinięcia dziesiętnego, czy dana liczba jest liczbą wymierną
<ul style="list-style-type: none"> • rozumie potrzebę zaokrąglania liczb • umie zaokrąglić liczbę do danego rzędu • umie zaokrąglić liczbę o rozwinięciu dziesiętnym nieskończonym okresowym do danego rzędu • umie szacować wyniki działań
<ul style="list-style-type: none"> • umie dodawać i odejmować liczby wymierne dodatnie zapisane w różnych postaciach
<ul style="list-style-type: none"> • umie mnożyć i dzielić liczby wymierne dodatnie • umie obliczać liczbę na podstawie danego jej ułamka
<ul style="list-style-type: none"> • umie wykonywać działania łączne na liczbach wymiernych dodatnich
<ul style="list-style-type: none"> • umie określić znak liczby będącej wynikiem dodawania lub odejmowania dwóch liczb wymiernych • umie obliczać kwadraty i sześciany i liczb wymiernych • umie stosować prawa działań
<ul style="list-style-type: none"> • umie zaznaczyć na osi liczbowej liczby spełniające określoną nierówność • umie zapisać nierówność, jaką spełniają liczby z zaznaczonego na osi liczbowej zbioru • umie obliczyć odległość między liczbami na osi liczbowej

Uczeń otrzymuje ocenę **dobrą**, jeśli opanował wiadomości i umiejętności na ocenę dopuszczającą i dostateczną, a ponadto:

<ul style="list-style-type: none"> • umie znajdować liczby spełniające określone warunki • umie porządkować liczby wymierne
<ul style="list-style-type: none"> • zna warunek konieczny zamiany ułamka zwykłego na ułamek dziesiętny skończony • umie przedstawić rozwinięcie dziesiętne nieskończone okresowe w postaci ułamka zwykłego • umie porządkować liczby wymierne
<ul style="list-style-type: none"> • umie dokonać porównań poprzez szacowanie w zadaniach tekstowych • umie znajdować liczby spełniające określone warunki
<ul style="list-style-type: none"> • umie rozwiązywać nietypowe zadania na zastosowanie dodawania i odejmowania liczb wymiernych
<ul style="list-style-type: none"> • umie zamieniać jednostki długości, masy

<ul style="list-style-type: none"> • zna przedrostki mili i kilo • umie zamieniać jednostki długości na mikrony i jednostki masy na karaty
<ul style="list-style-type: none"> • umie wykonywać działania łączne na liczbach wymiernych dodatnich • umie obliczać wartości wyrażeń arytmetycznych zawierających większą liczbę działań • umie zapisać podane słownie wyrażenia arytmetyczne i obliczać jego wartość • umie tworzyć wyrażenia arytmetyczne na podstawie treści zadań i obliczać ich wartość
<ul style="list-style-type: none"> • umie stosować prawa działań • umie obliczać wartości wyrażeń arytmetycznych • umie uzupełniać brakujące liczby w dodawaniu, odejmowaniu, mnożeniu i dzieleniu tak, by otrzymać ustalony wynik
<ul style="list-style-type: none"> • umie znaleźć liczby znajdujące się w określonej odległości na osi liczbowej od danej liczby • umie wykorzystywać wartość bezwzględną do obliczeń odległości liczb na osi liczbowej • umie znaleźć rozwiązanie równania z wartością bezwzględną

Uczeń otrzymuje ocenę **bardzo dobrą**, jeśli opanował wiadomości i umiejętności na ocenę dopuszczającą, dostateczną i dobrą, a ponadto:

<ul style="list-style-type: none"> • umie rozwiązywać nietypowe zadania na zastosowanie dodawania i odejmowania liczb wymiernych
<ul style="list-style-type: none"> • umie obliczać wartości wyrażeń arytmetycznych zawierających większą liczbę działań
<ul style="list-style-type: none"> • umie obliczać wartości wyrażeń arytmetycznych • umie wstawiać nawiasy tak, by otrzymać żądany wynik • umie obliczać wartości ułamków piętrowych
<ul style="list-style-type: none"> • umie zaznaczać na osi liczbowej zbiór liczb, które spełniają jednocześnie dwie nierówności • umie znaleźć liczby znajdujące się w określonej odległości na osi liczbowej od danej liczby

Uczeń otrzymuje ocenę **celującą**, jeśli opanował wiadomości i umiejętności na ocenę dopuszczającą, dostateczną, dobrą i bardzo dobrą, a ponadto:

<ul style="list-style-type: none"> • umie tworzyć wyrażenia arytmetyczne na podstawie treści zadań i obliczać ich wartość • umie wykorzystywać wartość bezwzględną do obliczeń odległości liczb na osi liczbowej • umie znaleźć rozwiązanie równania z wartością bezwzględną

II. PROCENTY

Uczeń otrzymuje ocenę **dopuszczającą**, jeśli:

<ul style="list-style-type: none"> • zna pojęcie procentu • rozumie potrzebę stosowania procentów w życiu codziennym • umie wskazać przykłady zastosowań procentów w życiu codziennym • umie zamienić procent na ułamek • umie zamienić ułamek na procent
<ul style="list-style-type: none"> • umie określić procentowo zaznaczoną część figury i zaznaczyć procent danej figury
<ul style="list-style-type: none"> • zna pojęcie diagramu procentowego • umie z diagramów odczytać potrzebne informacje
<ul style="list-style-type: none"> • umie obliczyć procent danej liczby
<ul style="list-style-type: none"> • rozumie pojęcia podwyżka (obniżka) o pewien procent • wie, jak obliczyć podwyżkę (obniżkę) o pewien procent • umie obliczyć podwyżkę (obniżkę) o pewien procent

Uczeń otrzymuje ocenę **dostateczną**, jeśli opanował wiadomości i umiejętności na ocenę dopuszczającą oraz :

<ul style="list-style-type: none"> • umie zamienić liczbę wymierną na procent
<ul style="list-style-type: none"> • rozumie potrzebę stosowania diagramów do wizualizacji informacji
<ul style="list-style-type: none"> • zna sposób obliczania, jakim procentem jednej liczby jest druga liczba • umie obliczyć, jakim procentem jednej liczby jest druga liczba
<ul style="list-style-type: none"> • wie jak obliczyć liczbę na podstawie jej procentu • umie obliczyć liczbę na podstawie jej procentu
<ul style="list-style-type: none"> • zna i rozumie określenie punkty procentowe
<ul style="list-style-type: none"> • umie rozwiązywać zadania związane z procentami

Uczeń otrzymuje ocenę **dobrą** , jeśli opanował wiadomości i umiejętności na ocenę dopuszczającą i dostateczną, a ponadto:

<ul style="list-style-type: none"> • zna pojęcie promila • umie zamieniać ułamki, procenty na promile i odwrotnie • potrafi wybrać z diagramu informacje i je zinterpretować • potrafi zobrazować dowolnym diagramem wybrane informacje
<ul style="list-style-type: none"> • umie obliczyć, jakim procentem jednej liczby jest druga liczba • umie rozwiązać zadanie tekstowe dotyczące obliczania, jakim procentem jednej liczby jest druga liczba
<ul style="list-style-type: none"> • umie rozwiązać zadanie tekstowe dotyczące obliczania procentu danej liczby • umie wykorzystać diagramy do rozwiązywania zadań tekstowych
<ul style="list-style-type: none"> • umie rozwiązać zadanie tekstowe dotyczące obliczania podwyżek i obniżek o pewien procent
<ul style="list-style-type: none"> • umie obliczyć liczbę na podstawie jej procentu • umie rozwiązać zadanie tekstowe dotyczące obliczania liczby na podstawie jej procentu
<ul style="list-style-type: none"> • umie obliczyć, o ile procent jest większa (mniejsza) liczba od danej • umie zastosować powyższe obliczenia w zdaniach tekstowych

Uczeń otrzymuje ocenę **bardzo dobrą**, jeśli opanował wiadomości i umiejętności na ocenę dopuszczającą, dostateczną i dobrą, a ponadto:

- umie odczytać z diagramu informacje potrzebne w zadaniu
- umie rozwiązywać zadania związane z procentami
- umie stosować własności procentów w sytuacji ogólnej
- umie rozwiązać zadanie tekstowe dotyczące obliczania procentu danej liczby
- umie wykorzystać diagramy do rozwiązywania zadań tekstowych

Uczeń otrzymuje ocenę **celującą**, jeśli opanował wiadomości i umiejętności na ocenę dopuszczającą, dostateczną, dobrą i bardzo dobrą, a ponadto

- umie rozwiązać zadanie tekstowe dotyczące obliczania podwyżek i obniżek o pewien procent
- umie rozwiązać zadanie tekstowe dotyczące obliczania liczby na podstawie jej procentu
- umie zastosować powyższe obliczenia w zdaniach tekstowych

III. . FIGURY NA PŁASZCZYŹNIE

Uczeń otrzymuje ocenę **dopuszczającą**, jeśli:

- zna podstawowe pojęcia: punkt, prosta, odcinek
- zna pojęcie prostych prostopadłych i równoległych
- umie konstruować odcinek przystający do danego

- zna pojęcie kąta
- zna pojęcie miary kąta
- zna rodzaje kątów
- umie konstruować kąt przystający do danego
- zna nazwy kątów utworzonych przez dwie przecinające się proste oraz kątów utworzonych pomiędzy dwiema prostymi równoległymi przeciętymi trzecią prostą i związki pomiędzy nimi

- zna pojęcie wielokąta
- zna sumę miar kątów wewnętrznych trójkąta
- umie kreślić poszczególne rodzaje trójkątów

- zna definicję figur przystających
- umie wskazać figury przystające

- zna definicję prostokąta i kwadratu
- umie rozróżniać poszczególne rodzaje czworokątów
- umie rysować przekątne czworokątów
- umie rysować wysokości czworokątów

- zna jednostki miary pola (K)
- zna zależności pomiędzy jednostkami pola

<ul style="list-style-type: none"> • zna wzór na pole prostokąta • zna wzór na pole kwadratu • umie obliczać pole prostokąta, którego boki są wyrażone w tych samych jednostkach
<ul style="list-style-type: none"> • zna wzory na obliczanie pól powierzchni wielokątów • umie obliczać pola wielokątów
<ul style="list-style-type: none"> • umie narysować układ współrzędnych • zna pojęcie układu współrzędnych • umie odczytać współrzędne punktów • umie zaznaczyć punkty o danych współrzędnych • umie rysować odcinki w układzie współrzędnych

Uczeń otrzymuje ocenę **dostateczną**, jeśli opanował wiadomości i umiejętności na ocenę dopuszczającą oraz:

<ul style="list-style-type: none"> • umie kreślić proste i odcinki prostopadłe przechodzące przez dany punkt • umie podzielić odcinek na połowy • wie, jak obliczyć odległość punktu od prostej i odległość pomiędzy prostymi • zna warunek współliniowości trzech punktów
<ul style="list-style-type: none"> • umie obliczyć miary kątów przyległych (wierzchołkowych, odpowiadających, naprzemianległych), gdy dana jest miara jednego z nich

<ul style="list-style-type: none"> • umie obliczać na podstawie rysunku miary kątów w trójkącie • zna nierówność trójkąta $AB+BC \geq AC$ • umie sprawdzić, czy z danych odcinków można zbudować trójkąt
<ul style="list-style-type: none"> • zna cechy przystawiania trójkątów • umie konstruować trójkąt o danych trzech bokach • umie rozpoznawać trójkąty przystające
<ul style="list-style-type: none"> • zna definicję trapezu, równoległoboku i rombu • umie podać własności czworokątów • umie obliczać miary kątów w poznanych czworokątach • umie obliczać obwody narysowanych czworokątów
<ul style="list-style-type: none"> • rozumie własności wielokątów foremnych • umie konstruować sześciokąt i ośmiokąt foremny • umie obliczyć miarę kąta wewnętrznego wielokąta foremnego
<ul style="list-style-type: none"> • umie zamieniać jednostki pola • umie obliczać pole prostokąta, którego boki są wyrażone w różnych jednostkach
<ul style="list-style-type: none"> • umie rysować wielokąty w układzie współrzędnych • umie obliczyć długość odcinka równoległego do jednej z osi układu

Uczeń otrzymuje ocenę **dobrą**, jeśli opanował wiadomości i umiejętności na ocenę dopuszczającą i dostateczną, a ponadto:

- umie kreślić geometryczną sumę i różnicę kątów
- umie obliczać na podstawie rysunku miary kątów
- umie rozwiązywać zadania tekstowe dotyczące kątów

- rozumie zasadę klasyfikacji trójkątów
- umie klasyfikować trójkąty ze względu na boki i kąty
- umie stosować zależności między bokami (kątami) w trójkącie podczas rozwiązywania zadań tekstowych

- umie konstruować trójkąt o danych dwóch bokach i kącie między nimi zawartym
- umie rozwiązywać zadania konstrukcyjne

- rozumie zasadę klasyfikacji czworokątów
- umie klasyfikować czworokąty ze względu na boki i kąty
- umie stosować własności czworokątów do rozwiązywania zadań

- umie zamieniać jednostki

- umie rozwiązywać zadania tekstowe związane z obliczaniem pól i obwodów wielokątów na płaszczyźnie
- umie obliczać pola wielokątów

- umie rozwiązywać zadania tekstowe związane z obliczaniem pól i obwodów wielokątów w układzie współrzędnych
- umie wyznaczyć współrzędne brakujących wierzchołków prostokąta, równoległoboku i trójkąta

Uczeń otrzymuje ocenę **bardzo dobrą**, jeśli opanował wiadomości i umiejętności na ocenę dopuszczającą, dostateczną i dobrą, a ponadto:

- umie wybrać z danego zbioru odcinki z których można zbudować trójkąt

- umie konstruować trójkąt, gdy dany jest bok i dwa kąty do niego przyległe

- umie uzasadniać przystawanie trójkątów

- umie rozwiązać zadanie tekstowe związane z wielokątami foremnymi

- umie rozwiązywać trudniejsze zadania dotyczące pola prostokąta

- umie rozwiązywać trudniejsze zadania tekstowe związane z obliczaniem pól i obwodów wielokątów na płaszczyźnie

Uczeń otrzymuje ocenę **celującą**, jeśli opanował wiadomości i umiejętności na ocenę dopuszczającą, dostateczną, dobrą i bardzo dobrą, a ponadto:

- umie rozwiązywać zadania tekstowe o podwyższonym stopniu trudności dotyczące kątów
- umie stosować zależności między bokami (kątami) w trójkącie podczas rozwiązywania zadań tekstowych
- umie rozwiązywać zadania konstrukcyjne
- umie stosować własności czworokątów do rozwiązywania zadań (W)
- umie rozwiązać zadanie tekstowe związane z wielokątami foremnymi (W)

IV. WYRAŻENIA ALGEBRAICZNE

Uczeń otrzymuje ocenę **dopuszczającą**, jeśli:

<ul style="list-style-type: none"> • zna pojęcie wyrażenia algebraicznego • umie budować proste wyrażenia algebraiczne • umie rozróżnić pojęcia: suma, różnica, iloczyn, iloraz • umie budować i odczytywać wyrażenia algebraiczne
<ul style="list-style-type: none"> • umie obliczyć wartość liczbową wyrażenia bez jego przekształcenia dla jednej zmiennej wymiernej
<ul style="list-style-type: none"> • zna pojęcie jednomianu • zna pojęcie jednomianów podobnych • umie porządkować jednomiany • umie określić współczynniki liczbowe jednomianu • umie rozpoznać jednomiany podobne
<ul style="list-style-type: none"> • zna pojęcie sumy algebraicznej • zna pojęcie wyrazów podobnych • umie odczytać wyrazy sumy algebraicznej • umie wskazać współczynniki sumy algebraicznej • umie wyodrębnić wyrazy podobne • umie zredukować wyrazy podobne
<ul style="list-style-type: none"> • umie zredukować wyrazy podobne
<ul style="list-style-type: none"> • umie przemnożyć każdy wyraz sumy algebraicznej przez liczbę

IV. WYRAŻENIA ALGEBRAICZNE

Uczeń otrzymuje **dostateczną**, jeśli opanował wiadomości i umiejętności na ocenę dopuszczającą a ponadto:

<ul style="list-style-type: none"> • rozumie zasadę nazywania wyrażeń algebraicznych
<ul style="list-style-type: none"> • rozumie zasadę przeprowadzania redukcji wyrazów podobnych
<ul style="list-style-type: none"> • umie opuścić nawiasy • umie rozpoznawać sumy algebraiczne przeciwne • umie obliczyć wartość liczbową wyrażenia dla zmiennych wymiernych po przekształceniu do postaci dogodnej do obliczeń
<ul style="list-style-type: none"> • umie przemnożyć każdy wyraz sumy algebraicznej przez jednomian • umie obliczyć wartość liczbową wyrażenia dla zmiennych wymiernych po przekształceniu do postaci dogodnej do obliczeń • umie podzielić sumę algebraiczną przez liczbę wymierną
<ul style="list-style-type: none"> • umie pomnożyć dwumian przez dwumian

Uczeń otrzymuje **ocenę dobrą**, jeśli opanował wiadomości i umiejętności na ocenę dopuszczającą i dostateczną, a ponadto:

<ul style="list-style-type: none"> • umie budować i odczytywać wyrażenia o konstrukcji wielodziałaniowej
<ul style="list-style-type: none"> • umie obliczyć wartość liczbową wyrażenia bez jego przekształcenia dla kilku zmiennych wymiernych
<ul style="list-style-type: none"> • umie zapisywać warunki zadania w postaci jednomianu
<ul style="list-style-type: none"> • umie zapisywać warunki zadania w postaci sumy algebraicznej
<ul style="list-style-type: none"> • umie obliczyć wartość liczbową wyrażenia dla zmiennych wymiernych po przekształceniu do postaci dogodnej do obliczeń
<ul style="list-style-type: none"> • umie obliczyć wartość wyrażenia dla zmiennych wymiernych po przekształceniu do postaci dogodnej do obliczeń
<ul style="list-style-type: none"> • umie mnożyć sumy algebraiczne • umie stosować mnożenie jednomianów przez sumy • umie doprowadzić wyrażenie algebraiczne do prostszej postaci, stosując mnożenie sum algebraicznych • umie interpretować geometrycznie iloczyn sum algebraicznych • umie stosować mnożenie sum algebraicznych w zadaniach tekstowych

Uczeń otrzymuje ocenę **bardzo dobrą**, jeśli opanował wiadomości i umiejętności na ocenę dopuszczającą, dostateczną i dobrą, a ponadto:

<ul style="list-style-type: none"> • umie obliczyć sumę algebraiczną znając jej wartość dla podanych wartości występujących w niej zmiennych
<ul style="list-style-type: none"> • umie wstawić nawiasy w sumie algebraicznej tak, by wyrażenie spełniało podany warunek • umie stosować dodawanie i odejmowanie sum algebraicznych w zadaniach tekstowych
<ul style="list-style-type: none"> • umie zinterpretować geometrycznie iloczyn sumy algebraicznej przez jednomian • umie obliczyć wartość wyrażenia dla zmiennych wymiernych po przekształceniu do postaci dogodnej do obliczeń
<ul style="list-style-type: none"> • umie wykorzystać mnożenie sum algebraicznych do dowodzenia własności liczb

Uczeń otrzymuje ocenę **celującą**, jeśli opanował wiadomości i umiejętności na ocenę dopuszczającą, dostateczną, dobrą i bardzo dobrą, a ponadto:

<ul style="list-style-type: none"> • umie zapisywać warunki zadania w postaci jednomianu • umie zapisywać warunki zadania w postaci sumy algebraicznej • umie stosować dodawanie i odejmowanie sum algebraicznych w zadaniach tekstowych • umie stosować mnożenie jednomianów przez sumy • umie stosować mnożenie sum algebraicznych w zadaniach tekstowych
--

V. RÓWNANIA

Uczeń otrzymuje ocenę **dopuszczającą** , jeśli:

<ul style="list-style-type: none"> • zna pojęcie równania • umie zapisać zadanie w postaci równania
<ul style="list-style-type: none"> • zna pojęcie rozwiązania równania • rozumie pojęcie rozwiązania równania • umie sprawdzić, czy dana liczba spełnia równanie
<ul style="list-style-type: none"> • zna metodę równań równoważnych • umie stosować metodę równań równoważnych • umie rozwiązywać równania posiadające jeden pierwiastek, równania sprzeczne i tożsamościowe • umie rozwiązywać równania bez stosowania przekształceń na wyrażeniach algebraicznych

Uczeń otrzymuje **dostateczną**, jeśli opanował wiadomości i umiejętności na ocenę dopuszczającą a ponadto:

<ul style="list-style-type: none"> • zna pojęcia: równania równoważne, tożsamościowe, sprzeczne • umie rozpoznać równania równoważne • umie zbudować równanie o podanym rozwiązaniu
<ul style="list-style-type: none"> • umie rozwiązywać równania z zastosowaniem prostych przekształceń na wyrażeniach algebraicznych
<ul style="list-style-type: none"> • umie analizować treść zadania o prostej konstrukcji • umie rozwiązać proste zadanie tekstowe za pomocą równania i sprawdzić poprawność rozwiązania
<ul style="list-style-type: none"> • umie analizować treść zadania z procentami o prostej konstrukcji • umie rozwiązać proste zadanie tekstowe z procentami za pomocą równania • umie przekształcać proste wzory • umie wyznaczyć z prostego wzoru określoną wielkość

Uczeń otrzymuje ocenę **dobrą** , jeśli opanował wiadomości i umiejętności na ocenę dopuszczającą i dostateczną, a ponadto:

• umie zapisać zadanie w postaci równania
• umie zbudować równanie o podanym rozwiązaniu
• umie stosować metodę równań równoważnych • umie rozwiązywać równania posiadające jeden pierwiastek, równania sprzeczne i tożsamościowe • umie rozwiązywać równania z zastosowaniem przekształceń na wyrażeniach algebraicznych
• umie wyrazić treść zadania za pomocą równania • umie rozwiązać zadanie tekstowe za pomocą równania i sprawdzić poprawność rozwiązania
• umie wyrazić treść zadania z procentami za pomocą równania • umie rozwiązać zadanie tekstowe z procentami za pomocą równania i sprawdzić poprawność rozwiązania
• umie wyrazić treść zadania z procentami za pomocą równania • umie rozwiązać zadanie tekstowe z procentami za pomocą równania • i sprawdzić poprawność rozwiązania

Uczeń otrzymuje ocenę **bardzo dobrą**, jeśli opanował wiadomości i umiejętności na ocenę dopuszczającą, dostateczną i dobrą , a ponadto:

• wyszukuje wśród równań z wartością bezwzględną równania sprzeczne
• umie rozwiązać zadanie tekstowe za pomocą równania
• umie przekształcać wzory, w tym fizyczne i geometryczne

Uczeń otrzymuje ocenę **celującą**, jeśli opanował wiadomości i umiejętności na ocenę dopuszczającą, dostateczną , dobrą i bardzo dobrą, a ponadto:

• umie zapisać problem w postaci równania • umie wyrazić treść zadania za pomocą równania • umie rozwiązać zadanie tekstowe za pomocą równania i sprawdzić poprawność rozwiązania • umie wyrazić treść zadania z procentami za pomocą równania • umie rozwiązać zadanie tekstowe z procentami za pomocą równania i sprawdzić poprawność rozwiązania • umie rozwiązać zadanie tekstowe z procentami za pomocą równania i sprawdzić poprawność rozwiązania
---

VI. POTĘGI

Uczeń otrzymuje ocenę **dopuszczającą**, jeśli:

- zna i rozumie pojęcie potęgi o wykładniku naturalnym
- umie obliczyć potęgę o wykładniku naturalnym

- zna wzór na mnożenie i dzielenie potęg o tych samych podstawach
- umie zapisać w postaci jednej potęgi iloczynu i ilorazy potęg o takich samych podstawach
- umie mnożyć i dzielić potęgi o tych samych podstawach

- zna wzór na potęgowanie potęgi

- umie zapisać w postaci jednej potęgi potęgę potęgi
- umie potęgować potęgę

- zna wzór na potęgowanie iloczynu i ilorazu
- umie zapisać w postaci jednej potęgi iloczynu i ilorazy potęg o takich samych wykładnikach
- umie potęgować iloczyn i iloraz
- umie zapisać iloczyn i iloraz potęg o tych samych wykładnikach w postaci jednej potęgi

- zna pojęcie notacji wykładniczej dla danych liczb
- umie zapisać dużą liczbę w notacji wykładniczej
- zna pojęcie potęgi liczby 10 o wykładniku całkowitym ujemnym

- zna pojęcia pierwiastka arytmetycznego II stopnia z liczby nieujemnej oraz pierwiastka III stopnia z dowolnej liczby
- zna wzór na obliczanie pierwiastka II stopnia z kwadratu liczby nieujemnej i pierwiastka III stopnia z sześciangu dowolnej liczby
- umie obliczyć pierwiastek II stopnia z kwadratu liczby nieujemnej i pierwiastek III stopnia z sześciangu dowolnej liczby
- umie obliczyć pierwiastek arytmetyczny II stopnia z liczby nieujemnej i pierwiastek III stopnia z dowolnej liczby

- zna wzór na obliczanie pierwiastka z iloczynu i ilorazu
- umie mnożyć i dzielić pierwiastki II stopnia oraz pierwiastki III stopnia

Uczeń otrzymuje ocenę **dostateczną**, jeśli opanował wiadomości i umiejętności na ocenę dopuszczającą a ponadto:

- umie zapisać liczbę w postaci potęgi
- umie porównać potęgi o różnych wykładnikach naturalnych i takich samych podstawach oraz o takich samych wykładnikach naturalnych i różnych dodatnich podstawach
- umie określić znak potęgi, nie wykonując obliczeń
- umie obliczyć wartość wyrażenia arytmetycznego zawierającego potęgi

- rozumie powstanie wzoru na mnożenie i dzielenie potęg o tych samych podstawach
- umie stosować mnożenie i dzielenie potęg o tych samych podstawach do obliczania wartości liczbowej wyrażeń

- rozumie powstanie wzoru na potęgowanie potęgi

- umie przedstawić potęgę w postaci potęgowania potęgi
- umie stosować potęgowanie potęgi do obliczania wartości liczbowej wyrażeń

- rozumie powstanie wzoru na potęgowanie iloczynu i ilorazu
- umie zapisać w postaci jednej potęgi iloczynu i ilorazy potęg o takich samych wykładnikach

- umie zapisać iloczyn i iloraz potęg o tych samych wykładnikach w postaci jednej potęgi

- umie doprowadzić wyrażenie do prostszej postaci, stosując działania na potęgach

- umie obliczyć wartość wyrażenia arytmetycznego, stosując działania na potęgach

- umie zapisać bardzo małą liczbę w notacji wykładniczej, wykorzystując potęgi liczby 10 o ujemnych wykładnikach

- umie obliczyć pierwiastek arytmetyczny II stopnia z liczby nieujemnej i pierwiastek III stopnia z dowolnej liczby

- umie oszacować wartość wyrażenia zawierającego pierwiastki

- umie obliczyć wartość wyrażenia arytmetycznego zawierającego pierwiastki

- umie wyłączyć czynnik przed znak pierwiastka oraz włączyć czynnik pod znak pierwiastka

- umie stosować wzory na obliczanie pierwiastka z iloczynu i ilorazu do wyznaczania wartości liczbowej wyrażeń

Uczeń otrzymuje ocenę **dobrą** , jeśli opanował wiadomości i umiejętności na ocenę dopuszczającą i dostateczną, a ponadto:

- umie zapisać liczbę w postaci iloczynu potęg liczb pierwszych
- umie obliczyć wartość wyrażenia arytmetycznego zawierającego potęgi

- umie stosować mnożenie i dzielenie potęg o tych samych podstawach do obliczania wartości liczbowej wyrażeń

- umie rozwiązać zadanie tekstowe związane z potęgami

- umie wykonać porównanie ilorazowe potęg o jednakowych podstawach

- umie porównać potęgi sprowadzając je do tej samej podstawy

- umie stosować potęgowanie potęgi do obliczania wartości liczbowej wyrażeń

- umie stosować potęgowanie iloczynu i ilorazu w zadaniach tekstowych

- umie doprowadzić wyrażenie do prostszej postaci, stosując działania na potęgach

- umie stosować działania na potęgach w zadaniach tekstowych

- rozumie potrzebę stosowania notacji wykładniczej w praktyce

- umie zapisać daną liczbę w notacji wykładniczej

- umie porównać liczby zapisane w notacji wykładniczej

- umie obliczyć wartość wyrażenia arytmetycznego zawierającego liczby zapisane w notacji wykładniczej

- rozumie potrzebę stosowania notacji wykładniczej w praktyce

- umie zapisać liczbę w notacji wykładniczej

- umie obliczyć wartość wyrażenia arytmetycznego zawierającego liczby zapisane w notacji wykładniczej

- umie wyłączyć czynnik przed znak pierwiastka

- umie włączyć czynnik pod znak pierwiastka

- umie wykonywać działania na liczbach niewymiernych
- umie stosować wzór na obliczanie pierwiastka z iloczynu i ilorazu do obliczania wartości liczbowej wyrażeń
- umie doprowadzić wyrażenie algebraiczne zawierające potęgi i pierwiastki do prostszej postaci
- umie porównać liczby niewymierne

Uczeń otrzymuje ocenę **bardzo dobrą**, jeśli opanował wiadomości i umiejętności na ocenę dopuszczającą, dostateczną i dobrą, a ponadto:

- umie podać cyfrę jedności liczby podanej w postaci potęgi

- umie rozwiązać nietypowe zadanie tekstowe związane z potęgami

- umie porównywać potęgi o różnych podstawach i różnych wykładnikach, stosując działania na potęgach

- umie obliczyć wartość wyrażenia arytmetycznego zawierającego liczby zapisane w notacji wykładniczej
- umie wykonać porównywanie ilorazowe dla liczb podanych w notacji wykładniczej
- umie stosować notację wykładniczą do zamiany jednostek

- umie wykonać porównywanie ilorazowe dla liczb podanych w notacji wykładniczej
- umie stosować notację wykładniczą do zamiany jednostek
- umie obliczyć wartość wyrażenia arytmetycznego zawierającego liczby zapisane w notacji wykładniczej

- umie rozwiązywać zadania tekstowe na zastosowanie działań na pierwiastkach

Uczeń otrzymuje ocenę **celującą**, jeśli opanował wiadomości i umiejętności na ocenę dopuszczającą, dostateczną, dobrą i bardzo dobrą, a ponadto:

- umie rozwiązać nietypowe zadanie tekstowe związane z potęgami
- umie przekształcić wyrażenie arytmetyczne zawierające potęgi
- umie porównać i porządkować potęgi, korzystając z potęgowania potęgi
- umie doprowadzić wyrażenie do prostszej postaci, stosując działania na potęgach
- umie porównywać potęgi o różnych podstawach i różnych wykładnikach, stosując działania na potęgach

VII. GRANIASTOSŁUPY

Uczeń otrzymuje ocenę **dopuszczającą**, jeśli:

- zna pojęcie prostopadłościanu
- zna pojęcie graniastosłupa prostego
- zna pojęcie graniastosłupa prawidłowego
- zna budowę graniastosłupa
- rozumie sposób tworzenia nazw graniastosłupów
- umie wskazać na modelu graniastosłupa prostego krawędzie i ściany prostopadłe oraz równoległe

- umie określić liczbę wierzchołków, krawędzi i ścian graniastosłupa
- umie rysować graniastosłup prosty w rzucie równoległym

- zna pojęcie siatki graniastosłupa
- zna pojęcie pola powierzchni graniastosłupa
- zna wzór na obliczanie pola powierzchni graniastosłupa
- rozumie pojęcie pola figury
- rozumie zasadę kreślenia siatki
- umie rozpoznać siatkę graniastosłupa prostego
- umie kreślić siatkę graniastosłupa prostego o podstawie trójkąta lub czworokąta
- umie obliczyć pole powierzchni graniastosłupa prostego

- zna wzory na obliczanie objętości prostopadłościanu i sześcianu
- zna jednostki objętości
- rozumie pojęcie objętości figury
- umie zamieniać jednostki objętości
- umie obliczyć objętość prostopadłościanu i sześcianu

- zna pojęcie wysokości graniastosłupa
- zna wzór na obliczanie objętości graniastosłupa
- umie obliczyć objętość graniastosłupa

Uczeń otrzymuje ocenę **dostateczną**, jeśli opanował wiadomości i umiejętności na ocenę dopuszczającą a ponadto:

- zna pojęcie graniastosłupa pochyłego
- umie wskazać na rysunku graniastosłupa prostego krawędzie i ściany prostopadłe oraz równoległe
- umie obliczyć sumę długości krawędzi graniastosłupa

- rozumie sposób obliczania pola powierzchni jako pola siatki
- umie rozwiązać zadanie tekstowe związane z polem powierzchni graniastosłupa prostego

- rozumie zasady zamiany jednostek objętości
- umie rozwiązać zadanie tekstowe związane z objętością prostopadłościanu

- umie rozwiązać zadanie tekstowe związane z objętością graniastosłupa

Uczeń otrzymuje ocenę **dobrą**, jeśli opanował wiadomości i umiejętności na ocenę dopuszczającą i dostateczną, a ponadto:

- umie obliczyć sumę długości krawędzi graniastosłupa
- umie rozwiązać zadanie tekstowe związane z sumą długości krawędzi

- umie kreślić siatkę graniastosłupa o podstawie dowolnego wielokąta
- umie rozpoznać siatkę graniastosłupa
- umie obliczyć pole powierzchni graniastosłupa

<ul style="list-style-type: none"> • umie rozwiązać zadanie tekstowe związane z polem powierzchni graniastosłupa prostego
<ul style="list-style-type: none"> • umie zamieniać jednostki objętości • umie rozwiązać zadanie tekstowe związane z objętością prostopadłościanu
<ul style="list-style-type: none"> • umie obliczyć objętość graniastosłupa • umie rozwiązać zadanie tekstowe związane z objętością graniastosłupa

Uczeń otrzymuje ocenę **bardzo dobrą**, jeśli opanował wiadomości i umiejętności na ocenę dopuszczającą, dostateczną i dobrą, a ponadto:

<ul style="list-style-type: none"> • umie rozwiązać nietypowe zadanie tekstowe związane z sumą długości krawędzi

<ul style="list-style-type: none"> • umie rozwiązać nietypowe zadanie tekstowe związane z polem powierzchni graniastosłupa prostego
<ul style="list-style-type: none"> • umie rozwiązać nietypowe zadanie tekstowe związane z objętością prostopadłościanu

Uczeń otrzymuje ocenę **celującą**, jeśli opanował wiadomości i umiejętności na ocenę dopuszczającą, dostateczną, dobrą i bardzo dobrą, a ponadto:

<ul style="list-style-type: none"> • umie rozwiązać nietypowe zadanie związane z rzutem graniastosłupa • umie rozwiązać zadanie tekstowe o podwyższonym stopniu trudności związane z polem powierzchni graniastosłupa prostego • umie rozwiązać zadanie tekstowe o podwyższonym stopniu trudności związane z objętością prostopadłościanu • umie rozwiązać zadanie tekstowe o podwyższonym stopniu trudności związane z objętością graniastosłupa

VIII . STATYSTYKA

Uczeń otrzymuje ocenę **dopuszczającą**, jeśli:

<ul style="list-style-type: none"> • zna pojęcie diagramu słupkowego i kołowego • zna pojęcie wykresu • rozumie potrzebę korzystania z różnych form prezentacji informacji • umie odczytać informacje z tabeli, wykresu, diagramu
<ul style="list-style-type: none"> • zna pojęcie średniej arytmetycznej • umie obliczyć średnią arytmetyczną
<ul style="list-style-type: none"> • zna pojęcie danych statystycznych • umie zebrać dane statystyczne
<ul style="list-style-type: none"> • zna pojęcie zdarzenia losowego • umie określić zdarzenia losowe w doświadczeniu

Uczeń otrzymuje ocenę **dostateczną**, jeśli opanował wiadomości i umiejętności na ocenę dopuszczającą a ponadto:

• umie ułożyć pytania do prezentowanych danych
• umie rozwiązać zadanie tekstowe związane ze średnią
• umie opracować dane statystyczne • umie prezentować dane statystyczne
• umie obliczyć prawdopodobieństwo zdarzenia

Uczeń otrzymuje ocenę **dobrą** , jeśli opanował wiadomości i umiejętności na ocenę dopuszczającą i dostateczną, a ponadto:

• umie interpretować prezentowane informacje
• umie obliczyć średnią arytmetyczną • umie rozwiązać zadanie tekstowe związane ze średnią arytmetyczną
• umie opracować dane statystyczne • umie prezentować dane statystyczne

Uczeń otrzymuje ocenę **bardzo dobrą**, jeśli opanował wiadomości i umiejętności na ocenę dopuszczającą, dostateczną i dobrą , a ponadto:

• umie prezentować dane w korzystnej formie
• umie rozwiązać zadanie tekstowe na obliczanie prawdopodobieństwa zdarzeń

Uczeń otrzymuje ocenę **celującą**, jeśli opanował wiadomości i umiejętności na ocenę dopuszczającą, dostateczną , dobrą i bardzo dobrą, a ponadto:

• umie rozwiązać zadanie tekstowe związane ze średnią arytmetyczną o podwyższonym stopniu trudności • umie obliczyć prawdopodobieństwo zdarzenia w zadaniach o podwyższonym stopniu trudności
--